

Dokument S1 lub DA1

Możesz zachować ubezpieczenie zdrowotne w Polsce, kiedy przenosisz się na stałe do innego kraju UE lub EFTA albo wyjeżdżasz do pracy na 12 miesięcy lub dłużej. Aby tak się stało, musisz postarać się o dokument S1 lub DA1

Dokument S1 przysługuje osobom, które mają prawo do świadczeń zdrowotnych w ramach NFZ i:

- przeniosły się na stałe do innego niż Polska państwa członkowskiego UE lub EFTA
- zostały oddelegowane do pracy za granicą na co najmniej 12 miesięcy
- zostały wysłane na placówkę dyplomatyczną lub konsularną na co najmniej 12 miesięcy.

Dokument DA1 potwierdza prawo do leczenia związanego z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową w krajach, w których skutki wypadku przy pracy lub chorobę zawodową leczy się w odrębnym systemie opieki zdrowotnej.

Dokument S1 daje Ci prawo do leczenia w znacznie szerszym zakresie niż na EKUZ. Lekarz nie będzie oceniał, czy leczenie jest konieczne przed Twoim powrotem do Polski, czy też może się odbyć już po powrocie. Możesz korzystać z leczenia planowanego, które nie przysługuje na EKUZ.

Zamieszkanie w innym państwie UE lub EFTA

Komu przysługuje dokument S1

Otrzymasz dokument S1, jeśli spełniasz następujące warunki:

- masz prawo do świadczeń zdrowotnych w Polsce i nie stracisz tego prawa, gdy się przeprowadzisz za granicę
- oficjalnie zmienisz adres zamieszkania.

Po zmianie miejsca zamieszkania nie utracisz prawa do leczenia również w Polsce. W trakcie każdego pobytu w kraju będziesz mógł skorzystać z leczenia, które będzie konieczne.

Jak złożyć wniosek o dokument S1

1. Wypełnij wniosek o wydanie dokumentu S1 osobie zamieszkałej w innym państwie UE lub EFTA. [Pobierz wniosek.](#)
2. Wyślij wniosek do właściwego oddziału wojewódzkiego NFZ
[Dane kontaktowe oddziałów wojewódzkich → NFZ](#)

Wniosek może złożyć za Ciebie również osoba upoważniona.

Do kiedy jest ważny dokument S1

Dokument S1 zostanie wydany:

- bezterminowo – od dnia, w którym oficjalnie zgłosisz zmianę miejsca zamieszkania.
- na czas określony – gdy znana będzie data utraty uprawnienia.

Przyszło pismo, że NFZ przyznał Ci dokument S1, ale w kopercie go nie ma? Oznacza to, że dokument został wysłany elektronicznie do instytucji wskazanej we wniosku.

Jeśli wrócisz do Polski na stałe, poinformuj o tym oddział wojewódzki NFZ.

Jak korzystać z leczenia

1. Zarejestruj dokument S1. W tym celu skontaktuj się z instytucją Twojego państwa, do której NFZ go wysłał (w wersji papierowej lub elektronicznej) i ustal sposób rejestracji.
2. Odbierz krajowy dokument. Będziesz go okazywać w placówkach służby zdrowia.

Jeśli chcesz zmienić instytucję w państwie zamieszkania, w której zarejestrujesz dokument S1, złóż wniosek o nowy dokument. Równoległe z wystawieniem dokumentu S1 w wersji papierowej NFZ poinformuje o Twoim uprawnieniu instytucję, którą wskażesz we wniosku o wydanie dokumentu S1.

Każde państwo członkowskie określa procedurę rejestracji dokumentu S1 samodzielnie.

Instytucja może odmówić rejestracji dokumentu, jeśli stwierdzi, że nie masz prawa do korzystania z tego uprawnienia. Nastąpi to na przykład, gdy:

- wykonujesz pracę lub prowadzisz działalność w tym kraju
- nie zostanie potwierdzony fakt, że na stałe mieszkasz w tym państwie
- osoba wskazana jako członek rodziny nie spełnia warunków, aby mieć ubezpieczenie zdrowotne.

Leczenie członków Twojej rodziny

Jeśli przeprowadzasz się wraz z członkami swojej rodziny, ubezpieczenie będzie przysługiwało także im. Jednak każde państwo UE i EFTA samo określa definicję członka rodziny. W Twoim państwie zamieszkania ubezpieczenie zdrowotne może nie przysługiwać osobie, która w Polsce może być zgłoszona do ubezpieczenia jako członek rodziny (np. rodzicom czy dzieciom powyżej 18 lat, które uczą się dalej).

Decyzję o tym, kto będzie uprawniony do leczenia w państwie zamieszkania jako członek rodziny, podejmuje instytucja rejestrująca dokument S1.

Jak uzyskać dokument S1 dla członków rodziny

Nie musisz składać dodatkowego wniosku o dokumenty S1 dla członków rodziny, z którymi się przeprowadzasz. Wystarczy, że zgłosisz w państwie zamieszkania, przy rejestracji Twojego dokumentu S1, że chcesz również zarejestrować uprawnienia dla członków rodziny. Podaj ich dane wraz z numerem PESEL.

Instytucja miejsca zamieszkania:

- sprawdzi, która ze wskazanych przez Ciebie osób spełnia warunki, aby być zgłoszona jako członek rodziny
- złoży wniosek do NFZ o wystawienie dokumentów, które potwierdzą ubezpieczenie zdrowotne tych osób.

NFZ potwierdzić prawo członków Twojej rodziny, tylko jeśli są zgłoszeni do Twojego ubezpieczenia.

Jeśli instytucja odmówi wystąpienia z wnioskiem, skontaktuj się jak najszybciej z NFZ.

Jeśli członek rodziny zgłoszony przez Ciebie do ubezpieczenia w Polsce przenosi się do innego państwa UE lub EFTA niż Ty, sam musi złożyć wniosek o wydanie dokumentu S1.

Kiedy stracisz prawo do dokumentu S1

Stracisz prawo do świadczeń z NFZ na podstawie dokumentu S1, gdy:

- podejmiesz pracę lub rozpoczniesz działalność gospodarczą w państwie zamieszkania
- pobierasz polską emeryturę albo rentę i uzyskasz prawo do emerytury albo renty w państwie zamieszkania
- stracisz prawo do świadczeń zdrowotnych w Polsce, bo np. zakończysz pracę lub zawieszisz działalność gospodarczą, otrzymasz bezpłatny urlop lub stracisz status rolnika
- zgłosisz swojemu płatnikowi, który w Polsce opłaca za Ciebie składki, np. pracodawcy lub ZUS, zmianę miejsca zamieszkania i wskażesz adres polski.

Prawo to wygaśnie po 30 dniach od ustania tytułu do obowiązkowego ubezpieczenia, np. od kiedy zostanie rozwiązana Twoja umowa o pracę.

Wraz z wygaśnięciem Twojego prawa do świadczeń zdrowotnych w NFZ prawo to wygasa również dla członków Twojej rodziny, których zgłaszałeś do ubezpieczenia.

Informuj NFZ o wszelkich zmianach Twojej sytuacji ubezpieczeniowej i sytuacji Twoich bliskich, jeśli są zarejestrowani na Twój dokument S1.

Wyjazd bez dokumentu S1

Jeśli zmieniłeś miejsce zamieszkania i nie wystąpiłeś przed wyjazdem o dokument S1, do czasu zakończenia formalności możesz posługiwać się kartą EKUZ.

EKUZ uprawnia wyłącznie do świadczeń niezbędnych i nieplanowanych. Zakres świadczeń będzie ograniczony w stosunku do uprawnień na podstawie dokumentu S1.

Może się też zdarzyć, że instytucje w państwie zamieszkania nie będą chciały uznać EKUZ, ponieważ karta przysługuje Ci wtedy, gdy przebywasz czasowo w danym państwie.

Praca w innym państwie UE lub EFTA

Dokument S1

Komu przysługuje dokument S1

Otrzymasz dokument S1, jeśli masz prawo do świadczeń zdrowotnych w Polsce i spełniasz jeden z warunków:

- jesteś oddelegowany do pracy za granicą na co najmniej 12 miesięcy
- zostałeś wysłany na placówkę dyplomatyczną lub konsularną na co najmniej 12 miesięcy.

Jak uzyskać dokument S1

1. Wypełnij wniosek o wydanie dokumentu S1 osobie przenoszącej działalność zawodową do innego państwa UE, EFTA lub Wielkiej Brytanii

[Pobierz wniosek.](#)

2. Do wniosku dołącz jeden z poniższych dokumentów:

- jeśli jesteś pracownikiem oddelegowanym lub wykonujesz pracę w kilku państwach jednocześnie – **zaświadczenie A1**, wydane przez ZUS lub KRUS na co najmniej 12 miesięcy
- jeśli pracujesz w dyplomacji – **informację od pracodawcy** o wysłaniu na placówkę dyplomatyczną lub konsularną na okres co 12 miesięcy.

Jako pracownik oddelegowany, konsularny lub dyplomatyczny nie musisz zgłaszać zmiany miejsca zamieszkania. Takiego formalnego zgłoszenia zmiany NFZ oczekuje wyłącznie od osób, które zmieniają miejsce zamieszkania na stałe.

3. Wyślij wniosek do właściwego oddziału wojewódzkiego NFZ.

[Dane kontaktowe oddziałów wojewódzkich NFZ](#)

Wniosek może złożyć za Ciebie również osoba upoważniona.

Jadą z Tobą członkowie rodziny? Instytucja w państwie, do którego wyjeżdżasz, zweryfikuje, kto zgodnie z prawem tego kraju może być członkiem rodziny. Poprosi Cię o potwierdzające to dokumenty.

Do kiedy jest ważny dokument S1

Dokument S1 jest ważny na okres podany w jednym z dokumentów dołączonych do wniosku o S1:

- zaświadczeniu A1
- informacji od pracodawcy.

Przyszło pismo, że NFZ przyznał Ci dokument S1, ale w kopercie go nie ma? Oznacza to, że dokument został wysłany elektronicznie do instytucji wskazanej we wniosku.

Jeśli przerwiesz pobyt za granicą i wrócisz do Polski na stałe, poinformuj o tym swój oddział wojewódzki NFZ, który wydał Ci dokument S1. Skróci jego ważność.

Jak korzystać z leczenia na podstawie dokumentu S1

1. Zarejestruj dokument S1. W tym celu skontaktuj się z instytucją Twojego państwa, do której NFZ go wysłał (w wersji papierowej lub elektronicznej) i ustal sposób rejestracji.
2. Odbierz krajowy dokument. Będziesz go okazywać w placówkach służby zdrowia.

Każde państwo członkowskie określa procedurę rejestracji dokumentu S1 samodzielnie.

Institucja może odmówić rejestracji dokumentu, jeśli stwierdzi, że nie masz prawa do korzystania z tego uprawnienia. Nastąpi to na przykład, gdy:

- wykonujesz pracę lub prowadzisz działalność w tym kraju
- nie zostanie potwierdzony fakt, że na stałe mieszkasz w tym państwie
- osoba wskazana jako członek rodziny nie spełnia warunków, aby mieć ubezpieczenie zdrowotne.

Każde państwo członkowskie określa proces rejestracji samodzielnie.

Po uzyskaniu dokumentu S1 nadal masz prawo do leczenia w pełnym zakresie w Polsce.

Zaświadczenie DA1

Komu przysługuje dokument DA1

DA1 możesz uzyskać, jeśli:

- masz zaświadczenie A1 wydane przez ZUS lub KRUS, które potwierdza, że mają do Ciebie zastosowanie polskie przepisy
- w dniu, w którym doszło do wypadku, miałeś w Polsce ubezpieczenie wypadkowe i byłeś zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego wNFZ
- pracodawca lub podmiot wskazany w krajowych przepisach z zakresu wypadków przy pracy, uznał, że zdarzenie zostało zakwalifikowane jako wypadek przy pracy
- ZUS przyznał Ci rentę z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Jeśli pracujesz bez dokumentu DA1, ryzykujesz, że w razie wypadku będziesz musiał ponieść pełne koszty leczenia.

O zakresie świadczeń decyduje lekarz, który oceni Twój stan zdrowia i określi zakres leczenia, biorąc pod uwagę długość planowanego pobytu.

Jeśli w trakcie leczenia wrócisz do Polski, na kontynuację leczenia w kraju musi wydać zgodę NFZ.

Jak uzyskać dokument DA1

1. Wypełnij wniosek.

[Pobierz wniosek.](#)

2. Do wniosku dołącz:

- dokument, który potwierdza, że Twój wypadek został uznany za wypadek przy pracy, lub że cierpisz na chorobę zawodową
- dokument, który zawiera opis skutków wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Do wniosku dołącz również jeden z poniższych dokumentów:

- jeśli jesteś pracownikiem oddelegowanym lub pracujesz w kilku państwach jednocześnie – zaświadczenie A1 wydane przez ZUS lub KRUS
- jeśli pracujesz w dyplomacji – informację od pracodawcy o wysłaniu na placówkę dyplomatyczną lub konsularną
- jeśli pobierasz rentę – dokument potwierdzający przyznanie renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

3. Wyślij wniosek i dokumenty do właściwego oddziału wojewódzkiego NFZ.

[Dane kontaktowe oddziałów wojewódzkich NFZ](#)

Wniosek może złożyć za Ciebie również osoba upoważniona.

Do kiedy jest ważny dokument DA1

DA1 możesz otrzymać:

- bezterminowo, gdy NFZ wydał go w związku ze zmianą miejsca zamieszkania
- na okres udzielonych świadczeń
- na okres 30 dni, jeśli leczenie nadal trwa.

Jeśli skorzystałeś z leczenia w trakcie pobytu związanego z pracą i wrócisz do Polski, na kontynuację takiego leczenia musi wydać zgodę NFZ.